

Työeläkelaitoksille

TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN 1 JA 7 §:N MUUTTAMINEN

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi työntekijäin eläkelain 1 ja 7 §:n muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 73/88).

Esityksessä ehdotetaan, että yksityisen työnantajan palveluksessa olevia työntekijöitä koskeviin työeläkelakeihin lisättäisiin alaikärajaa koskevat säännökset. Ehdotuksen mukaan vakuuttamisvelvollisuus alkaisi sinä kalenterivuonna, jona työntekijä täyttää 14 vuotta. Esityksellä muutettaisiin TEL 1 §:ää, LEL 1 §:ää ja TaEL 1 §:ää. Vastaavien alaikärajaa koskevien säännösten sisällyttäminen julkisen sektorin eläkelakeihin selvitetään erikseen.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että työntekijäin eläkelain 7 §:n 2 momentin säännöstä eläkkeen perusteena olevan palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta laajennettaisiin koskemaan myös muita työsuhteita kuin työntekijän viimeistä työsuhdetta. Tarkistaminen rajoitettaisiin ensisijaisesti eläketapahtumaa välittömästi edeltävän kymmenen vuoden aikana ilmenneen poikkeuksellisen syyn aiheuttamaan eläkkeen perusteena olevan palkan aleneman korjaamiseen. Tätä ennen tapahtuneen ansionaleneman johdosta korjaaminen on mahdollista, jos työntekijä tai edunsaaja itse esittää asiasta riittäväksi katsottavan luotettavan selvityksen.

TEL 7 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että 'olennainen' muutos korvataan sanonnalla 'merkittävä' muutos. Tällä muutoksella on tarkoitus ohjata soveltamiskäytäntöä hallituksen perusteluista ilmenevällä tavalla. Perusteluista käy ilmi, että poikkeussäännöksen soveltamista vaativan muutoksen työntekijän kokonaiseläketurvassa tulisi olla ainakin 7,5 prosenttia, jotta sitä voitaisiin pitää merkittävänä. Tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa tarkemmat määräykset säännöksen soveltamisesta.

LA/Outi Lehmus

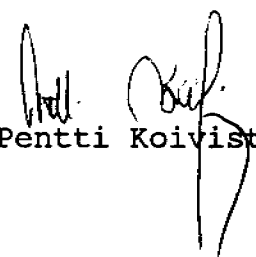
30.5.1988

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole tarkoitus muuttaa nykyisessä säännöksessä olevia poikkeuksellisen syyn ja vakiintuneen ansiotason käsitteiden sisältöä.

Ehdotukseen sisältyviä muutoksia sovellettaisiin myös silloin, kun eläkkeen perusteena oleva palkka on poikkeuksellisesta syystä korkeampi kuin vakiintunut ansiotaso.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt ne.

ELÄKETURVAKESKUS

Antti Suominen
Pentti Koivistoinen

LIITTEET

Hallituksen esitys

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkelain 1 ja 7 §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että yksityisen työnantajan palveluksessa olevia työntekijöitä koskeviin työeläkelakeihin lisättäisiin alaikärajaa koskevat säännökset. Ehdotuksen mukaan vakuuttamisvelvollisuus alkaisi sinä kalenterivuotena, jona työntekijä täyttää 14 vuotta. Vastaavien alaikärajaa koskevien säännösten sisällyttäminen julkisen sektorin eläkelakeihin selvitetään erikseen.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että työntekijäin eläkelain säännöstä eläkkeen perusteena

olevan palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta laajennettaisiin koskemaan myös muita työsuhteita kuin työntekijän viimeistä työsuhdetta. Poikkeussäännöksen soveltamiskäytännön ohjaamiseksi täsmennettäisiin myös säännöksen soveltamisen edellytyksiä.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt ne.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Alaikäraja

Yksityisen työnantajan palveluksessa olevan työntekijän eläketurva on järjestettävä tämän iästä riippumatta joko työntekijäin eläkelain (395/61, jäljempänä TEL) tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62, jäljempänä LEL) taikka eräiden työsuhteissa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/85, jäljempänä taiteilijoiden ja toimittajien eläkelaki) mukaan, jos työskentely täyttää lain piiriin kuulumiselle säädetyt edellytykset. Eläkettä karttuu vain sellaisen työskentelyn perusteella, joka on jatkunut työntekijän täytettyä 23 vuotta. Ennen sanotun iän täyttämistä jatkuneen työskentelyn perusteella luetaan kuitenkin työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi työkyvyttö-

myyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika, jos työkyvyttömyys on alkanut noin vuoden kuluessa työsuhteen päättymisestä. Koska nuoren työntekijän työkyvyttömyys johtuu useimmissa tapauksissa liikenneonnettomuudesta tai työtapaturmasta, työeläkettä ei yleensä jää etuuksien yhteensovittamisen johdosta maksettavaksi. Vuoden 1986 lopussa yhdellekään alle 18-vuotiaalle henkilölle ei maksettu työeläkelakien perusteella työkyvyttömyyseläkettä.

Alunperin TEL ja LEL koskivat vain 18 vuotta täyttäneitä työntekijöitä. Alaikärajaa koskevat säännökset poistettiin heinäkuun alusta 1971 voimaan tulleilla laeilla. Nuorten työntekijäin suojelusta annetun lain (669/67) mukaan työhön saadaan yleensä ottaa 15-vuotias oppivelvollisuutensa täyttänyt henkilö ja lähinnä koulujen loma-aikoina 14-vuotias tai saman kalenterivuoden aikana 14 vuotta täytävä henkilö. Näin ollen myöskään kovin nuor-

ria henkilöitä ei juuri ole vakuutettu TEL:n ja LEL:n mukaan. TEL:n piiriin kuuluvat nuoret työntekijät ovat yleensä työskennelleet läheteinä tai toimistoapulaisina. Yleisimpiä nuorten LEL:n piiriin kuuluvia töitä ovat maatala- ja puutarhatalouteen liittyvät kesätyöt kuten mansikanpoiminta ja sokerijuurikkaan harvennaminen. Sen sijaan taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain piiriin kuuluvilla aloilla työskentelee melko runsaasti varsin nuoria henkilöitä, jopa lapsia erilaisissa lyhytaikaisissa esiintymistehtävissä. Näistä töistä saadut ansiot samoin kuin monessa tapauksessa myös edellä tarkoitetuista LEL:n piiriin kuuluvista töistä saadut ansiot ovat jääneet niin vähäisiksi, ettei niillä ole kysymyksessä oleviin lakeihin sisältyvien vähimmäistulorajojen johdosta merkitystä eläkeoikeuden kannalta mahdollisen työkyvyttömyyden sattuessa.

Erityisesti taiteilijoiden ja toimittajien eläkelakia sovellettaessa on nuorten työntekijöiden osalta tullut esiin ongelmia. On esiintynyt epäselvyyttä siitä, minkä ikäisinä nuorten henkilöiden, erityisesti lapsien, voidaan katsoa olevan työsuhteessa ja siten kuuluvan lain soveltamispiiriin. Työsopimuslaissa (320/70) tarkoitettua työnantajan johtoa ja valvontaa ei voitane kohdistaa ainakaan aivan pieniin lapsiin. Toisaalta ei myöskään voida osoittaa mitään tiettyä ikää, josta lukien näiden työsuhteen tunnusmerkkien olisi katsottava olevan olemassa.

Kun hyvin nuorille henkilöille tai lapsille järjestetyllä eläketurvalla ei ole työkyvyttömyyden varaltakaan käytännön merkitystä, olisi edellä selostetun epäselvän tilanteen korjaamiseksi tarkoituksenmukaista rajoittaa taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain soveltamisen pääsääntöisesti 14 vuotta täyttäneisiin työntekijöihin. Kuitenkin yhdenmukaisesti nuorten työntekijäin suojelusta annetun lain kanssa vakuuttamisvelvollisuus koskisi myös 14 vuoden iän täyttämivuonna sanotun lain piiriin kuuluvissa työsuhteissa toimivia nuoria henkilöitä. Tätä koskeva säännös ehdotetaan sisällytettäväksi lain 1 §:ään.

Työeläkelakien yhtenäisyyden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, että alaikäraja koskevat säännökset sisällytettäisiin myös muihin yksityisen sektorin työeläkelakeihin, vaikka käytännössä esiintyneet ongelmat ovat tulleet esiin lähinnä taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain soveltamisen yhteydessä. Tämän johdosta vastaavat alaikäraja koskevat säännökset

ehdotetaan lisättäviksi myös TEL:n 1 §:ään ja LEL:n 1 §:ään. Hallitus selvittää erikseen, onko alaikäraja koskevat säännökset tarpeen sisällyttää myös julkisen sektorin eläkelakeihin.

1.2. Eläkkeen perusteena olevan palkan tarkistaminen

TEL:n mukaan eläke lasketaan jokaisesta työsuhteesta erikseen työsuhteen pituuden ja siitä saadun palkan perusteella. Eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä otetaan pääsääntöisesti huomioon työsuhteen neljän viimeisen kalenterivuoden indeksillä tarkistettut työansiot. Näistä vuosista valitaan ansiotasoltaan kaksi keskimmäistä vuotta, joiden keskimääräistä kuukausiansiota käytetään perusteena eläkettä määrättäessä. Yleensä näin laskettu eläke vastaa työntekijän työhistoriaa ja työsuhteen aikana vallinnutta ansiotasoa.

Poikkeustilanteessa saattaa käydä niin, ettei näin määräytyvä eläke vastaa sen perusteena olevan työsuhteen vakiintunutta ansiotasoa. Tämä on mahdollista silloin, kun pitkään kestäneen työsuhteen viimeisiin vuosiin on sattunut ansiotasoa alentavia lomautus- tai sairausjaksoja taikka muita vastaavia jaksoja. Näiden tilanteiden varalta TEL:n 7 §:n 2 momenttiin on otettu säännökset, jotka mahdollistavat eläkkeen perusteena olevan palkan tarkistamisen yksittäistapauksissa syntyneiden vääristymien oikaisemiseksi. Tarkistamisen edellytyksenä on, että eläkkeen perusteena oleva palkka on poikkeuksellisesta syystä alempi kuin palkka samassa työsuhteessa ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitiin pitää vakiintuneena.

Säännöstä eläkkeen perusteena olevan palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta voidaan kuitenkin soveltaa pääsääntöisesti vain työntekijän viimeiseen tai noin vuotta ennen eläketapahtumaa päättyneeseen työsuhteeseen. Tämän rajoituksen merkitys tulee esille silloin, kun työntekijällä on ennen eläkkeelle siirtymistä ollut pitkän työsuhteen päättymisen jälkeen vielä lyhyitä työsuhteita. Tällöin nämä lyhyet työsuhteet estävät tämän kokonaiseläketurvan kannalta merkittävemmän pitkän työsuhteen eläkkeen perusteena olevan palkan korjaamisen, vaikka sen perusteella määräytyvä eläke ei vastaisikaan työsuhteen vakiintunutta ansio-

tasoa, jolloin seurauksena saattaa olla eläketurvan heikkeneminen.

Tämän epäkohdan korjaamiseksi ehdotetaan TEL:n 7 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että myös muun kuin viimeisen työsuhteen eläkkeen perusteena olevaa palkkaa olisi mahdollista tarkistaa. Tarkistaminen rajoitettaisiin ensisijaisesti eläketapahtumaa välittömästi edeltävän kymmenen vuoden aikana ilmenneen poikkeuksellisen syyn aiheuttaman eläkkeen perusteena olevan palkan aleneman korjaamiseen. Tarkistaminen suoritettaisiin samoin kuin nykyisin työntekijän tai edunsaajan ilmoitettua esimerkiksi eläkehakemuslomakkeessa, että säännöksen soveltamiseen on aihetta. Ehdotuksen mukaan korjaaminen olisi lisäksi mahdollista myös aikaisemmin kuin kymmenen vuotta ennen eläketapahtumaa sattuneen poikkeuksellisesta syystä aiheutuneen ansiotason aleneman johdosta. Tällöin kuitenkin edellytettäisiin, että työntekijä tai edunsaaja itse esittää tästä riittäväksi katsottavan luotettavan selvityksen.

Nykyisten säännösten mukaan eläkkeen perusteena olevan palkan harkinnanvarainen tarkistaminen edellyttää myös, että ansiotason muutoksella on olennainen vaikutus työntekijän eläketurvaan. Tällöin otetaan huomioon työntekijälle karttunut koko työeläketurva. Laissa ei kuitenkaan ole määrätty, kuinka suuri muutos eläketurvassa on katsottava olennaiseksi. Olennaiseksi vaikutukseksi katsottiin alunperin noin kymmenen prosentin alenema eläketurvassa. Oikeuskäytännössä on kuitenkin viime aikoina olennaisena vaikutuksena pidetty huomattavasti tätä pienempääkin jopa alle viiden prosentin alenemaa eläketurvassa.

Eläkkeen perusteena olevan palkan normaali laskusääntö antaa työntekijälle yleensä hänen työhistoriaansa vastaavan eläkkeen. Poikkeussäännöstä tulisi soveltaa vain silloin, kun normaali laskusääntö johtaa merkittävästi poikkeavaan tulokseen siitä, mikä eläkkeen määrä olisi ollut ilman poikkeuksellisen syyn olemassaoloa. Alunperin vaadittua kymmenen prosentin alenemaa eläketurvassa voidaan kuitenkin pitää liian ankarana. Toisaalta nykyisin omaksutun soveltamiskäytännön ei voida katsoa vastaavan säännöksen tarkoitusta. Poikkeussäännöksen soveltamista vaativan muutoksen olisikin katsottava olevan merkittävä vasta silloin, kun muutoksen vaikutus työntekijän kokonaiseläketurvaan on ainakin 7,5 prosenttia. Eläkkeen perusteena olevan palkan tarkis-

tamista vaativan muutoksen näin täsmällinen määrittely laissa ei kuitenkaan ole säännöksen joustavuuden kärsimättä mahdollista. Tällainen poikkeuksellinen menettely edellyttää aina yksilökohtaista harkintaa, jolloin laissa määritellyt tekijät tulee ottaa huomioon kokonaisuutena. Soveltamiskäytännön ohjaamiseksi säännöksen tarkoitusta vastaavaksi ehdotetaan, että TEL:n 7 §:n 2 momentin säännöksen sana "olennainen" muutetaan sanaksi "merkittävä". Tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö voisi antaa tarkemmat määräykset säännöksen soveltamisesta.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole tarkoitus muuttaa nykyisessä säännöksessä olevia poikkeuksellisen syyn ja vakiintuneen ansiotason käsitteiden sisältöä.

Ehdotukseen sisältyviä muutoksia sovellettaisiin myös silloin, kun eläkkeen perusteena oleva palkka on poikkeuksellisesta syystä korkeampi kuin vakiintunut ansiotaso.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole valtiontaloudellista merkitystä. Eläkkeen perusteena olevan palkan harkinnanvaraisen tarkistamisen laajentaminen koskemaan muitakin kuin viimeistä työsuhdetta koskisi vuosittain arviolta muutamaa sataa eläkkeensaajaa. Työeläkejärjestelmälle muutoksesta aiheutuisi vähäisiä lisäkustannuksia.

3. Voimaantulo

Ehdotetut muutokset tulisi saattaa voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt lakiehdotukset. Alaikärajaa koskevia säännöksiä sovellettaisiin lain voimaantulosta lukien siten, ettei säännöksillä ole vaikutusta ennen lain voimaantuloa tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläketurvaan.

Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan eläkkeen perusteena olevan palkan harkinnanvaraisen tarkistamisen laajentaminen koskisi niitä tapauksia, joissa eläketapahtuma sattuu lain voimaantulon jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työntekijäin eläkelain 1 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin johdantokappale 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78) ja 7 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1120/85), näin kuuluviksi:

Eläketurvan järjestämisvelvollisuus

1 §

Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan tämän lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävän eläketurvan jokaiselle työntekijälleen, jonka työsuhde on sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuukauden. Laki ei kuitenkaan koske työsuhdetta:

7 §

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetynsi, että eläkkeen perusteena oleva palkka on työntekijän tai edunjäntäjän tämän lain alaisessa työsuhteessa jonkin enintään kymmenen vuotta ennen eläketapahtumaa ilmaantuneen poikkeuksellisen syyn vuoksi alempi kuin hänen 9 §:n mukaisesti tarkistettu palkkansa samassa työsuhteessa ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitiin pitää vakiintuneena ja, jos tällä seikalla on merkittävä vaikutus eläketurvaan, pidetään eläkkeen perusteena olevana palkkana sanotussa työsuhteessa sitä keskimääräistä työansiota, joka hä-

nellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. Mitä edellä tässä momentissa on säädetty, noudatetaan myös sanottua aikaisemmin ilmaantuneesta poikkeuksellisesta syystä aiheutuneen ansiotason muutoksen johdosta, jos työntekijä tai edunsaaja esittää siitä riittäväksi katsottavan selvityksen. Jos tulee selvitetynsi, että eläkkeen perusteena oleva palkka poikkeuksellisesta syystä on vastaavalla tavalla korkeampi kuin edellä tarkoitettu vakiintunut työansio, voidaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa samalla tavoin alentaa. Sen estämättä mitä 2 §:n 3 ja 4 momentissa on säädetty työsuhteen päättymisestä työajassa tapahtuneen muutoksen johdosta, katsotaan sanotun työsuhteen jatkuneen yhdenjaksoisesti tätä momenttia sovellettaessa. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän momentin soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 _____.

Tämän lain 7 §:n 2 momentin säännöksiä sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu tämän lain voimaantulon jälkeen.

2.

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (604/86), näin kuuluvaksi:

1 §

Työntekijälle, joka sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatila- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työntekijän kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen

työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Jos tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvien osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4 a—4 d, 4 f ja 4 g §:ssä, 5 b §:n 3 ja 4 momentissa, 5 c, 7 a—10 ja 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14, 15 a—18 ja 19 a—23 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

3.

Laki**eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/85) 1 §:n 1 momentin johdantokappale näin kuuluvaksi:

1 §

Tätä lakia sovelletaan työsuhteeseen, jossa työntekijä sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, toimii:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1988

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

1.

Laki**työntekijäin eläkelain 1 ja 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentin johdantokappale 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78) ja 7 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1120/85), näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***Eläketurvan järjestämisvelvollisuus****Eläketurvan järjestämisvelvollisuus**

1 §

1 §

Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan tämän lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävän eläketurvan jokaiselle työntekijälleen, jonka työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuukauden. Laki ei kuitenkaan koske työsuhdetta:

Työnantaja on velvollinen järjestämään ja kustantamaan tämän lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävän eläketurvan jokaiselle työntekijälleen, jonka työsuhde on *sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta*, jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuukauden. Laki ei kuitenkaan koske työsuhdetta:

7 §

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetynksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka on työntekijän tai edunjäntäjän viimeisessä tämän lain alaisessa työsuhhteessa on poikkeuksellisesta syystä ollut alhaisempi kuin hänen 9 §:n mukaisesti tarkistettu palkkansa samassa työsuhhteessa ennen tällaisen synn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitiin pitää vakiintuneena ja, jos tällä seikalla on olennainen vaikutus eläketurvaan, pidetään eläkkeen perusteena olevana palkkana sitä keskimääräistä työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. *Sama on laki myös muiden tämän lain alaisten työsuhhteiden osalta, jos ne ovat päättyneet eläketapahtumaa lähinnä edeltäneiden 360 päivän aikana. Tällöin kuitenkin jätetään huomioon ottamatta sellaiset päivät, joilta työntekijä tai edunjättäjä on*

Jos työntekijän tai edunsaajan ilmoituksen johdosta tulee selvitetynksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka on työntekijän tai edunjäntäjän tämän lain alaisessa työsuhhteessa *jonkin enintään kymmenen vuotta ennen eläketapahtumaa ilmaantuneen poikkeuksellisen synn vuoksi alempi* kuin hänen 9 §:n mukaisesti tarkistettu palkkansa samassa työsuhhteessa ennen tällaisen synn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa palkkaa voitiin pitää vakiintuneena ja, jos tällä seikalla on merkittävä vaikutus eläketurvaan, pidetään eläkkeen perusteena olevana palkkana *sanotussa työsuhhteessa* sitä keskimääräistä työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. *Mitä edellä tässä momentissa on säädetty, noudatetaan myös sanottua aikaisemmin ilmaantuneesta poikkeuksellisesta syystä aiheutuneen ansiotason muutoksen johdosta,*

Voimassa oleva laki

saanut työttömyysturvalain mukaista päivärahaa, kuitenkin enintään siihen määrään saakka, joka vastaa sanotun lain 26 §:ssä säädettyä niiden päivien enimmäismäärää, joilta voidaan maksaa ansioon suhteutettua päivärahaa. Jos tulee selvitettyksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka poikkeuksellisesta syystä on vastaavalla tavalla korkeampi kuin edellä tarkoitettu vakiintunut työansio, voidaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa samalla tavoin alentaa. Sen estämättä mitä 2 §:n 3 ja 4 momentissa on säädetty työsuhteen päättymisestä työajassa tapahtuneen muutoksen johdosta, katsotaan sanotun työsuhteen jatkuneen yhdenjaksoisesti tätä momenttia sovellettaessa.

Ehdotus

jos työntekijä tai edunsaaja esittää siitä riittäväksi katsottavan selvityksen. Jos tulee selvitettyksi, että eläkkeen perusteena oleva palkka poikkeuksellisesta syystä on vastaavalla tavalla korkeampi kuin edellä tarkoitettu vakiintunut työansio, voidaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa samalla tavoin alentaa. Sen estämättä mitä 2 §:n 3 ja 4 momentissa on säädetty työsuhteen päättymisestä työajassa tapahtuneen muutoksen johdosta, katsotaan sanotun työsuhteen jatkuneen yhdenjaksoisesti tätä momenttia sovellettaessa. *Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän momentin soveltamisesta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tämän lain 7 §:n 2 momentin säännöksiä sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu tämän lain voimaantulon jälkeen.

2.

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä elokuuta 1986 annetussa laissa (604/86), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

1 §

Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatala- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteeltaan omia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5

Ehdotus

1 §

Työntekijälle, joka sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatala- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteeltaan omia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Jos tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä

Voimassa oleva laki

ja 6 momentissa, 4 a—4 d, 4 f ja 4 g §:ssä, 5 b §:n 3 ja 4 momentissa, 5 c, 7 a—10 ja 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14, 15 a—18 ja 19 a—23 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4 a—4 d, 4 f ja 4 g §:ssä, 5 b §:n 3 ja 4 momentissa, 5 c, 7 a—10 ja 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14, 15 a—18 ja 19 a—23 §:ssä on säädetty.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 198 .

3.

Laki

eräiden työsuhteessa olevien taitelijoiden ja toimittajien eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/85) 1 §:n 1 momentin johdantokappale näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

1 §

Tätä lakia sovelletaan työsuhteeseen, jossa työntekijä toimii:

Ehdotus

1 §

Tätä lakia sovelletaan työsuhteeseen, jossa työntekijä *sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta*, toimii:

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 198 .